

Visn. Lviv. Univ., Ser. Zhurn. 2025: 57; 82–89 • DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/vjo.2025.57.13292>

УДК [070.447:81'42:070"День"]:316.77

ДІАЛОГІЧНІСТЬ ТЕКСТІВ ПУБЛІЦИСТА ІГОРЯ ЛОСЕВА НА СТОРІНКАХ ГАЗЕТИ «ДЕНЬ»

Ірина Табінська

Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Генерала Чупринки, 49, 79044, Львів, Україна

e-mail: iryna.tabinska@lnu.edu.ua

<https://orcid.org/0000-0001-8052-5162>

У статті подано наявні класифікації засобів творення діалогу, які розробили українські науковці. Проаналізовано дефініцію «діалогічний текст» і таке поняття, як «діалог». Опрацьовано матеріали публіциста газети «День» Ігоря Лосева за 2012–2022 роки, виокремлено понад 100 фрагментів тексту, які вдалося класифікувати та описати. Простежено за авторськими засобами творення діалогу, що сприяють існуванню діалогічного тексту та розвитку діалогу. На конкретних прикладах показано, як автор через текст діалогує з читачем та формує діалогічний текст.

Ключові слова: діалогічний текст, діалог, комунікація, автор, медіатекст, читач.

Постановка проблеми. Публіцисти, пишучи власні тексти, шукають діалогу з читачем, бо слово, яким вони оперують, хоче бути почутим. Діалог, про який говорить західний вчений Мартін Бубер, за участі Я і Ти, у медіа відбувається не лише завдяки тому, що «Ти» готове до діалогу, а «Я» хоче цей діалог розпочинати чи скеровувати вектори розмови, але й тому, що «Я» вживає засоби діалогізації, створює у такий спосіб діалогічний текст. Діалог і діалогічний текст – це не тотожні поняття, хоча без ретельних досліджень вони можуть здаватися позначеннями однакових явищ. Наукові розвідки показують, що саме діалог первинний, а діалогічний текст – вторинний, оскільки є результатом діалогічного дискурсу. На основі власних досліджень і опрацьованих теоретичних праць можемо визначити, що діалогічний текст у медіа – це смислова позиція автора, яку він перетворює на текст і пропонує читачеві, використовуючи засоби творення діалогів¹. Кожен автор будує свій діалог з читачем, його діалогічний текст вирізняється і відрізняється саме засобами творення діалогу. Тому **мета** цієї статті – дослідити діалогічні тексти Ігоря Лосева, опубліковані на шпальтах газети «День». **Основні методи, застосовані у дослідженні:** контент-аналіз, порівняльний метод, аналіз, дедукція, індукція, синтез.

¹ Табінська, І. Р. (2019), «Діалог і діалогічний текст: джерела, засади, адаптація в медіа», *Вісник Львівського університету. Серія журналістика*, вип. 45, с. 341.

Актуальність теми. Хоча діалог як форма комунікації існує сотні років, але досі бракує досліджень та наукового осмислення цього явища. У сфері соціальних комунікацій ця тема щоразу набуває нових сенсів, адже змінюються інструменти для ведення діалогу, додаються нові технічні можливості для введення діалогічного тексту. Зрештою, кожен автор має власний стиль, ідіолект, який безпосередньо впливає на комунікацію з читачем.

Для такої взаємодії автор може реалізовувати багатогранне спілкування через діалогічний текст, застосовуючи засоби творення діалогу. Зазвичай автор намагається переконати аудиторію у правильності своїх думок, розраховує на розуміння з боку читача. Для досягнення такого результату автор змушений максимально наблизити до себе читача, тримати та активувати його увагу через засоби творення діалогу. Фактично наявність засобів діалогізації роблять текст діалогічним, який починає існувати у площині глобального діалогу.

Комунікативні властивості діалогу зумовлюють специфіку вербалізації смислів у діалогічному тексті, тому є певні дослідження, які стосуються засобів творення діалогу. А якщо точніше, то діалогічного тексту, оскільки, як ми зазначали, діалог складається з діалогічних текстів. В Україні засоби діалогізації досліджували В. Шабуніна, Л. Безугла, Н. Сизоненко, але вони переважно стосуються наукового або художнього тексту. Вивчення діалогічності медійного тексту – це доволі нова й актуальна тема.

Українська дослідниця Вікторія Шабуніна поділяє засоби діалогізації на лексико-семантичні, синтаксичні, графічні, морфологічні².

Л. Безугла виокремлює такі мовні властивості діалогічного тексту (ознаки, засоби діалогізації, маркери діалогічності): морфологічні; синтаксичні. До перших, на думку дослідниці, відносяться: адресатні займенники, модальні слова, відсутність дієприкметників і дієприслівників, імперативний та умовний способи дієслова, модальні частки, модальні дієслова у суб'єктивно-епістемічному значенні, деграмацізовані форми, перевага особових займенників. До других – повтори, звертання, паратак西斯, вигуки, порушення порядку слів, приєднання, парцеляція, парентетичні звороти, односкладові, неповні й перервані висловлення, мовленнєві штампи, окличні звороти оцінної семантики, приказки, риторичні запитання, метакомунікативні вирази, ствердження й заперечення, еліipsis, комунікативні формули, звуконаслідування.

Дослідниця Н. Сизоненко зазначає, що через лінгвістичні методи «забезпечується діалогічність мовлення – вираження в тексті засобами мови взаємодії комунікантів, їхніх смислових позицій»³.

Науковиця виокремлює такі лексико-семантичні засоби діалогічності наукового тексту: 1) «розмова» з іншою згадуваною особою/особами-однодумцями: покликання на авторитетну думку, доведені факти, які слугують підґрунтям дослідження; покликання на ефективні дослідницькі методи чи дослідницький інструментарій;

² Шабуніна, В. В. (2010), «Засоби діалогічної організації науково-навчальних текстів технічної галузі в сучасній українській мові»: Автореф. дис. канд. філол. наук, Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара. Дніпропетровськ, 20 с.

³ Сизоненко, Н. М. (2023), «Лексико-семантичні засоби діалогічності наукового тексту (на матеріалі фахового видання «Агроекологічний журнал»)», м. Полтава, с. 134.

покликання на загальновізнані факти; 2) «розмова» з опонентами; 3) зіставлення двох і більше поглядів, які автор аналізує та оцінює; 4) «розмова» зі своїм другим «Я» (діалог-самоаналіз, самоконтроль чи діалог різних логік для перевірки доказів). Також авторка згадує про різновид діалогічності в писемному науковому тексті – «розмова» із читачем, коли відбувається запрошення його до спільних роздумів.

У процесі опрацювання зібраного емпіричного матеріалу, газети «День» за 2012-2022 роки, зауважено, що кожен автор має не лише свій стиль, але й способи і засоби, завдяки яким відбувається комунікація з читачем. Можна і треба вивчати засоби творення діалогів у текстах десятків авторів газети «День», проте наразі нашу увагу привернули публіцисти та журналісти «Дня», які отримали премію імені Джеймса Мейса в галузі публіцистики «Громадянська позиція»: Ігор Сьондюков, Ігор Лосєв та Сергій Грабовський, Іван Капсамун, Валентин Торба, Сергій Тримбач, Наталя Іщенко, Дмитро Десятерик. У цій статті ми аналізуємо тексти першого лавреата премії імені Джеймса Мейса за 2009 рік Ігоря Лосєва, виокремлюючи його авторські засоби творення діалогів з читачем, а також підтверджуючи тезу про діалогічність текстів публіциста газети.

Ігор Лосєв – багатолітній автор «Дня», його колонки на актуальні теми виходили щочетверга, а постійні огляди ЗМІ у рубриці «Медіа» були традицією газети. І хоч газета припинила виходити у друкованому варіанті у квітні 2022 року після повномасштабного вторгнення Росії в Україну, та це не означає, що змінилася майстерність автора вести діалоги зі своїм читачем. Навпаки – є наукове зацікавлення, чи читачі вступали в діалог з автором, який робив політичні передбачення, чи поділяли його думки, а найголовніше, чи відповідали діями. З 2014 року Ігор Лосєв щотижня наголошував, вживаючи різні засоби діалогізації з читачем, що повномасштабне вторгнення є лише питанням часу. Зібравши сотні прикладів діалогічного тексту Ігоря Лосєва, ми систематизували їх і на основі цього виокремили засоби творення діалогів, які найчастіше вживає публіцист (частина матеріалів якраз представлена у статті). Також можемо припускати, що ці засоби діалогізації є особливим і оригінальним авторським стилем Ігоря Лосєва, адже в усіх опрацьованих епізодах проглядається певна спільність, яка вказує на самотній ідіолект.

Тексти Ігоря Лосєва вирізняються експресією, що вказує на імпульсивну натуру автора. Якщо намалювати умовну кардіограму тексту, то напруга зростає з кожним риторичним питанням, окличним реченням і звертаннями, тому навіть за нагромадженням цих риторичних фігур можна впізнати публіциста, хоча автор також часто вживає запитання без знаку оклику у заголовках, лідах чи в самих публіцистичних текстах:

Чому Україні варто розірвати дипломатичні відносини з агресором (30 вересня 2016); Чому політика сидіння на двох стільцях одразу себе вичерпала (17 березня 2017); Чим для нас Навальний кращій за Путіна (29 січня 2021); Чим закінчується сидіння на двох стільцях (11 лютого 2022), але використовує і риторичні запитання, звертання, окличні речення: Ще один «гібрид»? (7 грудня 2018); Боже, врятуй Україну!» (13 грудня 2018); Здійснилося! (28 грудня 2018) І куди ж ми приплили? (21 червня 2019); Чий план? (22 листопада 2019); Що буде з Батьківщиною і з нами? (13 грудня 2019); Громадяни, не перетворюйте Україну на «95-й квартал!» (11 січня 2019); Коли прийде розуміння? (23 жовтня 2020); Але які шанси має КВК перемогти

КДБ? (17 грудня 2021); Коли закінчиться наш вічний малоросійський бунт на колінах? (14 січня 2022).

У заголовку Ігор Лосев запитує: «Так хто нам доктор?» (28 серпня 2020). Запитання нібито риторичне, на нього читач може самостійно шукати відповідь, але автор у тексті відповідає, що «Від проросійських помилок найкраще лікує сама Росія» (28 серпня 2020).

Одним із ефективних засобів активізації читацької уваги є вживання трансформованих фразеологізмів у заголовках чи лідах. Такий лексичний прийом не лише показує майстерність і креативність автора, але й допомагає зав'язувати діалог з читачем. Адже подумки читач може шукати оригінал цитати й оцінювати версію, з якою знайомить автор:

Кому війна, а кому грошові знаки... (13 жовтня 2016); Бути чи не бути (19 липня 2019); Чим закінчується сидіння на двох стільцях (11 лютого 2022); І куди ж ми приплили? (21 червня 2019).

Автор часто вживає присвійний займенник «наші» у своїх текстах. Здебільшого це стосується територій, військ, громадян. Це потужний засіб діалогізації та активізації читацької уваги, оскільки автор вже з читачем по один бік і мають спільних «наших». Але зауважимо, що присвійні займенники добре працюють, коли є розуміння контексту, хто ж такі «наші». «Відколи Росія анексувала український Крим та почала війну на Донбасі у 2014 році, в українському медіапросторі з'явилося багато воєнних текстів, де не всі “наші” і “свої” свідчили про українську приналежність, а нерозуміння контекстів призводило до геополітичних казусів»⁴. Власні дослідження показують, що присвійні займенники під час війни – це потужний засіб діалогізації, але лише для художньо-публіцистичних текстів. Натомість стосовно інформаційних жанрів такі прийоми діалогізації можуть дезорієнтовувати читача, тому що читач потребує розуміння контексту, тож в новинах не може бути двозначності. Бо чи справді «наші» для всіх означають українські?

Дивна річ, чимало співвітчизників примудряються абсолютно не помічати війни, втрати територій, понад мільйон біженців..., загибель **наших** бійців (13 жовтня 2016); Дії нинішньої влади деморалізують і залякують **нашу** армію (22 листопада 2019); Олександр Турчинов сказав, що за цей рік не закуплено для **нашої** армії жодного снаряда, не замовлено жодної ракети (13 грудня 2019); **Наші** втрати на фронті різко збільшилися (26 лютого 2021); Чим сильніша **наша** армія, тим обґрунтованіші **наші** надії. (18 лютого 2022).

Наприклад, нижченаведений уривок з колонки Ігоря Лосева якраз демонструє, що зі словом «наш» може бути чимало плутанини, хоча автор експресивно та досить емоційно пояснює, що відбувається:

Сизов повторював: **Крим – це ж наша територія, як же води не давати? Крим буде нашим**, коли там припиниться іноземна окупація... Кримська журналістка Валентина Самар сказала, що всі розмови про **«наших людей»** – всього лише спосіб легалізувати торгівлю з окупантом (21 вересня 2018).

⁴ Табінська, І. Р. (2024), «Концепт «наші» у воєнних текстах», за ред. Потятиника Б. В., Лозинського М. В. (Ред.), Журналістика і медіа в умовах суспільних трансформацій, ЛНУ ім. І. Франка, Львів, с. 58.

Натомість особовий займенник «ми» у текстах Ігоря Лосєва виконує роль підтримування зв'язку «автор-читач». Автор у такий спосіб показує, що він з читачем за спільну справу, що у це «ми» вкладено паритет, відповідальність і згуртованість:

Ми повинні навчитися думати хоча б на один хід наперед (13 грудня 2019); Боюся, що ми зустрінемо широкомасштабну агресію морально й психологічно не готовими (як 2014 року) (13 грудня 2019).

Стилю публіциста також притаманне нагромадження риторичних запитань, що підкреслюють важливість теми, а також демонструють власні бачення автора. У своїх публіцистичних текстах Ігор Лосєв не займає нейтральних позицій, натомість відкриває читачеві усі власні думки, запрошуючи до діалогу:

Але чому раптом на Банковій і біля Банкової заспівали про «втому» Президента? Чи не готують нас до повторення на українському ґрунті знаменитої фрази Бориса Єльцина 1999 року: «Я втомився. Я йду...»? І чи не задумали тут, як висловлювався той же Єльцин, «рокіровочку»? Чи не готує «папа Карло» нам нового «Буратіно»? (22 листопада 2019); На що, за таких умов, може претендувати наша країна? На дипломатичні розмови, на те, що колись Путін з природних біологічних причин піде, а його наступники нам усе повернуть добродушно? (18 лютого 2022).

У вищенаведеному уривку є не лише послідовні питання, але й вбудований інтертекст, коли автор вдається до діалогу з іншим текстом (папа Карло і Буратіно). Також є прецедентний текст, коли Ігор Лосєв цитує Єльцина, фразу якого чимало читачів можуть пригадати. Міжтекстові діалоги публіциста мають місце у його доробку, адже автор чимало діалogue з іншими авторами або ж вводить у текст роботи іншого автора:

Справедливо і з гіркотою констатував Іван Федорович Драч: «Дурість і бездарність нашої влади мене приголомшує» (3 березня 2017); Ще видатний український геополітик Юрій Липа писав: «Хто володіє Севастополем, той володіє Кримом, хто володіє Кримом, той володіє Чорним морем». (2 вересня 2021).

Прецедентний текст також зауважено в діалогічних текстах Ігоря Лосєва. Автор часто використовує загальновідомі цитати, які читачі можуть знати з фільмів, книг, рекламних кампаній чи політичних гасел:

*Особливо гірко те, що серед заробітчан у РФ багато вихідців з наших західних областей. Вони ж повинні розуміти, про них не скажеш: **пробач їм, Боже, бо не відають, що творять** (13 жовтня 2016); Час нарешті засвоїти мудрість французької приказки: **«На війні – як на війні»** (2018); Вона сьогодні виконує програму **«присплять лукаві»** (Тарас Шевченко) (13 грудня 2019); Зрештою, вона [журналістка] ж не винна. **«Коні – не винні»**, — як писав класик... (2 вересня 2021); Колись Римський Папа Іван-Павло II сказав: **«Не бійтеся!»** (14 січня 2022).*

Якщо говорити про прецедентні тексти, то автор часто використовує алюзію – проводить явні або приховані паралелі зі схожими відомими історіями чи сюжетами. Наприклад, Ігор Лосєв у колонці проводить паралелі між чинним президентом України і російським генералом. Прецедентом для історії є факт мученицької смерті військового Ярослава Журавля, якого кинули пораненим помирати в «сірій зоні»:

Смерть Ярослава на совісті верховного головнокомандувача з його безглуздими малограмотними наказами. Був колись у Російській імперії такий Григорій Распутін... То ж він, принаймні, не був царем... (7 серпня 2020).

Автор часто «грається» словами і смислами, надає нові значення відомим явищам, потенційно чекаючи від читача зворотного зв'язку. Припускаємо, що якраз завдяки діалогічним текстам Ігор Лосев має велику кількість відгуків і листів до редакції – реакцій читачів на прочитане:

*Кілька років Україна не купувала газ у Росії, позбавивши її можливостей політичного шантажу енергоносіями. А тепер вирішила знову **накинати на шию енергетичний зашморг** (13 грудня 2019); Європа Україні його [газ] не перекриватиме, а Росія зробить це у будь-який вигідний для неї момент... **погрожуючи Холодомором** (13 грудня 2019).*

Авторське «я», це те невід'ємне у творчості Ігоря Лосева, що є потужним засобом діалогізації, адже колонка, як жанр, цінна саме авторськими судженнями, авторським досвідом, чіткою позицією автора:

***Я** зрідка слухаю радіостанцію «Голос столиці» і завжди виникає запитання: **голосом чиєї саме столиці це радіо є?** (3 червня 2017); **Але здається мені, що бойовий дух армії набагато вищий за бойовий дух нинішньої влади, й у цьому проблема** (13 грудня 2019); **Дозволю собі висловити здогад, що поступово перетворюється на переконання.** (17 грудня 2021); **Я** от думаю, у якій ще країні світу є така кількість свят та інших неробочих днів? (21 січня 2022).*

Ігор Лосев часто вживає конструкції на кшталт «як відомо», «нагадаємо», «пам'ятаємо», у такий спосіб турбується про читача і водночас у цілому тексті буде окремий діалог для розуміння контекстів:

***Ми пам'ятаємо, як Борис Немцов публічно вжив по відношенню до Путіна матюк, що позначає психічну неадекватність фігуранта. Відповідь не забарилася...** (28 серпня 2020); **Відомо, що Навальний визнав, що Крим відібрали в Україні злочинним насильницьким шляхом, але повертати півострів не збирається, мовляв, «Крим – не бутерброд»** (29 січня 2021).*

Публіцист у заголовках до своїх матеріалів часто ставить трикрапку, що робить відкритим діалог з читачем, який завжди має простір для додумування і роздумів щодо продовження теми:

*Альтернатива завжди є... (17 березня 2017); **Фронт в ефірі...** (3 червня 2017); **Персоналії змінюються, а суть незмінна...** (4 грудня 2020); **Не бути мішенню для ворога...** (26 лютого 2021); **Цирк під час чуми...** (24 вересня 2021); **Наша справа «зелені»...** (22 жовтня 2021); **Гаряча зима...** (17 грудня 2021); **Після святкового затишся...** (21 січня 2022).*

Висновки. Завдяки засобам творення діалогу автор підкреслює значущість тем, порушених у власних текстах. Він тримає свого читача у добрій інтелектуальній формі, поділяє з ним відповідальність за суспільно-політичні події в країні. Діалогічний текст Ігоря Лосева наповнений різними засобами діалогізації: риторичні фігури, вставні мовленнєві конструкції, прецедентний текст, інтертекстуальність, присвійні та особові займенники. Діалогічний текст публіциста вибудовує ефективний діалог у формах «автор-читач», «читач-автор» та «автор-автор». Дослідження форм діалогу здійснено у наших попередніх наукових публікаціях.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бубер, М. (2012), «Я і Ти. Шлях людини за хасидським вченням», Київ, 272 с.
2. Безугла, Л. Р. (2009), «Діалог, діалогічний текст та діалогічний дискурс», *Вісник Харківського університету. Серія Романо-германська філологія*, вип. 60, Видавництво ХНУ ім. В. Н. Каразіна, Харків, с. 7-14.
3. Каленич, В. М. (2020), «Інтертекстуальність у сучасному медіадискурсі», *Modern Researches in Philological Sciences: collective monograph*. Izdevnieciba Baltija Publishing, Riga, с. 102-117.
4. Сизоненко, Н. М. (2023), «Лексико-семантичні засоби діалогічності наукового тексту (на матеріалі фахового видання «Агроекологічний журнал»)», матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (16–17 лютого 2023 р., м. Полтава). ПНПУ імені В. Г. Короленка, с. 134-139.
5. Табінська, І. Р. (2019), «Діалог і діалогічний текст: джерела, засади, адаптація в медіа», *Вісник Львівського університету. Серія журналістика*, вип. 45, с. 335-342. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/journalism/article/viewFile/10016/10023> (останній перегляд 2 січня 2025).
6. Табінська, І. Р. (2020), «Засоби побудови діалогу як елемент індивідуального стилю журналіста», *Теле- та радіожурналістика*, вип. 19, Львів, с. 228–235.
7. Табінська, І. Р. (2024), «Концепт «наші» у воєнних текстах», за ред. Потятиника Б. В., Лозинського М. В. (Ред.), *Журналістика і медіа в умовах суспільних трансформацій*, ЛНУ ім. І. Франка, Львів, с. 56-67.
8. Шабуніна, В. В. (2022), «Дієслівні стилістеми у діалогічній структурі технічного науково-навчального тексту», *Закарпатські філологічні студії / редкол.: І. М. Зимомря (голов. ред.), М. М. Палінчак, Ю. М. Бідзіля та ін. Ужгород, Видавничий дім «Гельветика»*, т. 2, вип. 23, с. 74-78.
9. Шабуніна, В. В. (2010), «Засоби діалогічної організації науково-навчальних текстів технічної галузі в сучасній українській мові»: Автореф. дис. канд. філол. наук, Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара. Дніпропетровськ, 20 с.

REFERENCES

1. Buber, M. (2012), «Ia i Ty. Shliakh liudyny za khasyds'kym vchenniam». Dukh i Litera, Kyiv, 272 s.
2. Bezuhla, L. R. (2009), “Dialoh, dialohichniy tekst ta dialohichniy dyskurs”, *Visnyk Khar'kivskoho universytetu. Seriiia Romano-hermanska filolohiia. Metodyka vykladannia inozemnykh mov*, vyp. 60, Vydavnytstvo KhNU im. V.N. Karazina, Kharkiv, s. 7-14.
3. Kalenych, V. M. (2020), “Intertekstualnist u suchasnomu mediadyskursi”, *Modern Researches in Philological Sciences: collective monograph*. Izdevnieciba Baltija Publishing, Riga, s. 102-117.
4. Syzonenko, N. M. (2023), “Leksyko-semantychni zasoby dialohichnosti naukovooho tekstu (na materiali fakhovoho vydannia «Ahroekolohichniy zhurnal»)”. Suchasni problemy doslidzhennia ukrainskoi movy y metodyky yii navchannia v zakladakh zahalnoi serednoi ta vyshchoi osvity, materialy Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii (16–17 liutoho 2023 r., m. Poltava). Poltava, PNPu imeni V. H. Korolenka, s. 134-139.

5. Tabinska, I. R. (2019), “Dialoh i dialohichniy tekst: dzherela, zasady, adaptatsiia v media”. Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriiia zhurnalistyka, vyp. 45, s 335-342 URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/journalism/article/viewFile/10016/10023> (ostannii perehliad 2 sichnia 2025).
6. Tabinska, I. R. (2020), “Zasoby pobudovy dialohu yak element indyvidualnoho styliu zhurnalista”. Tele- ta radiozhurnalistyka. Vypusk 19. Lviv, s. 228–235.
7. Tabinska, I. R. (2024), “Kontsept «nashi» u voennykh tekstakh”, za red. Potiatynka B. V, Lozynskoho M. V. (Red.), Zhurnalistyka i media v umovakh suspilnykh transformatsii, LNU im. I. Franka, Lviv, s. 56-67.
8. Shabunina, V. V. (2022), “Diieslivni stylistemy u dialohichnii strukturi tekhnichnoho naukovo-navchalnoho tekstu”, Zakarpatski filolohichni studii / redkol.: I. M. Zymomia (holov. red.), M. M. Palinchak, Yu. M. Bidzilia ta in. Uzhhorod, Vydavnychiy dim “Helvetyka”, T. 2, vyp. 23. s. 74–78.
9. Shabunina, V. V. (2010), “Zasoby dialohichnoi orhanizatsii naukovo-navchalnykh tekstiv tekhnichnoi haluzi v suchasniy ukrainskii movi”: Avtoref. dys. kand. filol. nauk, Dnipropetrovskiy natsionalnyi universytet imeni Olesia Honchara. Dnipropetrovsk, 20 s.

THE DIALOGICITY OF IGOR LOSIEV’S JOURNALISTIC TEXTS IN THE PAGES OF THE NEWSPAPER “DEN”

Iryna Tabinska

*Ivan Franko National University of Lviv,
Generala Chupryny Str. 49, 79044, Lviv, Ukraine
e-mail: iryna.tabinska@lnu.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0001-8052-5162>*

The article presents the existing classification tools for creating dialogue, developed by Ukrainian scientists. The definition of “dialogical text” and its difference from the concept of “dialogue” is presented. The purpose of this article is to study the dialogical texts of Igor Losev on the pages of the newspaper “Den”. The main methods used in the study are content analysis, comparative method, analysis, deduction, induction, synthesis. The materials of the publicist of the newspaper “Den” Igor Losev for 2012-2022 were processed, more than 100 fragments of the text were identified, which were classified and described. The author’s means of creating dialogue were traced, which contribute to the existence of a dialogical text and the development of dialogue. Specific examples show how the author, through the text, dialogues with the reader and forms a dialogical text. The conclusions state that through the means of creating dialogue, the author emphasizes the significance of the topics addressed in his texts. He keeps his reader in excellent intellectual form, shares with him responsibility for socio-political events in the country. Igor Losev’s dialogical text is filled with means of dialogization: rhetorical figures, interstitial speech constructions, precedent text, intertextuality, possessive and personal pronouns. The dialogical text of the publicist creates an effective dialogue, which is represented by the forms “author-reader”, “reader-author” and “author-author”.

Key words: dialogic text, dialogue, communication, author, media text, reader.